

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: גרובר	שם פרטי: פולה
--------------------	------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: ריבק	בלועזית Rivak	שם נעורים: ריבק
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: פסיה	בלועזית Pesia	מין: ז / נ
מקום לידה (ישוב, מחוז): ורשה	בלועזית Warsaw	תאריך לידה: 28.11.1928
שם פרטי של האב: חיים	שם פרטי ושם נעורים של האם: צילה	ארץ לידה: פולין
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה): שם נעורים של האישה:		
מגורים קבוע לפני המלחמה: ורשה	בלועזית Warsaw	ארץ המגורים: פולין
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: בית ספר	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): קירוב - רוסיה		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? ורשה		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
מקום השחרור: קירוב	תאריך השחרור: 5.1945	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?		לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?
מקומות/מחנות בדרך לארץ: אוסטריה, צרפת	שנת עליה: 1949	שם האנייה (אם עלה בדרך הים): גילי

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

אבא שלי היה חייט ואמי הייתה עקרת בית, היינו חמישה אחים, אני הבכורה. למדתי בבית ספר 7 שנים עד לפרוץ המלחמה, זה היה בית ספר רק לבנות יהודיות, 52 בנות בכיתה. הייתה לנו תלבושת אחידה- חלוק שחור עם צווארון לבן.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביוזנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקואציה למרכז ברית המועצות):

כשפרצה המלחמה והוקם הגטו, הרחוב שבו גרנו היה בתוך הגטו. בהמשך נסענו לגבול רוסיה, אבל אימא שלי חזרה לבית לקחת משהו והרגו אותה שם. היא הייתה בת 35. העבירו אותנו 1000 קילומטר אחרי מוסקבה, נסענו שלושה שבועות ברכבת, היה חורף קר מאוד. במקום שמיקמו אותנו היה בית חרושת והיינו צריכים לעבוד בו בתפירה של בגדים לחיילים, כיסויים לטנקים ועוד. עבדנו משבע בבוקר עד 7 בערב. הייתה לי אחות בת שנתיים שאני הייתי צריכה לטפל בה במקום אמא. היו לנו כינים ולא היה לנו אוכל, היה נורא. את אבא שלי שלחו לבית סוהר כי אסור היה להגיד מילה, נשארנו לבד בלי אימא ובלי אבא. שתי אחיותיי הקטנות מתו ברעב. 16 שנים אבא שלי היה בבית סוהר ורק בשנת 1958 עלה לארץ כשהייתה עלייה.

אנא ספרי/י על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עלייה):

התחתנתי ונולד לי בן. כשנגמרה המלחמה היינו 4 שנים בדרכים כדי לעלות לישראל. כשעברנו באוסטריה נולד בני השני. בהמשך עברנו לצרפת ולבסוף עלינו לארץ ב1949.

נא ספרי/י על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

כשעלינו לארץ באונייה הגענו לברנדס בגבעת אולגה, גרנו שם שנה באוהלים. עברנו לרמת גן ושם קיבלנו שיכון. בעלי עבד בבנין. ב-1952 נולדה לי בת. אני טיפלתי בילדיי עד שהם גדלו ואז התחלתי לעבוד כמטפלת. בשנת 1962 נפטר אבי. שני בניי כבר בפנסיה, אחד מהם התגרש לא מזמן. יש לי 7 נכדים ו-12 נינים. בעלי נפטר לפני 12 שנים. אין לי עזרה כספית מספיקה, לפני שנתיים נפלתי ושברתי את הרגל. אני מצמצמת בכל מה שאני יכולה.

ראיון: שירן זר
רמת גן. ינואר 2010

עריכה: קרן אלמוג